

JAPON MASALLARI

OTURURKEN OTUR, YÜRÜRKEN YÜRÜ,
ÇALIŞIRKEN ÇALIŞ.

DERLEYEN: YEİ THEODORA OZAKI
ÇEVİRİ: SERVIN SARIYER

© KARAKARGA YAYINLARI 132
Dünya Masalları Serisi - 5

*Her hakka saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
teelif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

JAPON MASALLARI

Japanese Fairy Tales
Yei Theodora Ozaki

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Seri Editörü: Mesud Ata

Editör: Başak Tan

Çeviri: Servin Sarıyer

Görsel Yönetmen: Sedat Gösterikli

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

1-10. Baskı: 2018

11-18. Baskı: 2019

19. Baskı: Mart 2020

20-21. Baskı: Haziran 2020

22-23. Baskı: Nisan 2021

ISBN: 978-605-2241-29-5

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cımalıoğlu, Mustafa Kutlukhan Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

karakarga.com

info@karakarga.com

[karakargayayinlari](https://www.facebook.com/karakargayayinlari)

[karakargayayinlari](https://www.instagram.com/karakargayayinlari)

[karakargayayin](https://www.tiktok.com/@karakargayayin)

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 48625

İçindekiler

Önsöz	7
Lord Pirinç Çuvalı	11
Kesik Dilli Serçe Kuşu	23
Genç Balıkçı Urashima Taro'nun Öyküsü.....	37
Çiftçi ile Porsuk.....	55
Güneyi Gösteren Araba, Shinansha.....	65
Altın Çocuk Kintaro'nun Maceraları	73
Prenses Hase'nin Öyküsü	87
Ölmek İstemeyen Adamın Öyküsü	101
Bambu Kesicisi ile Ay Çocuk.....	115
Matsuyama'nın Aynası	141
Adachigahara'nın Cüce Cini	161

ÖNSÖZ

Çok yakın bir zamana kadar Japonya, tanrısallığın gökyüzü ile yeryüzü arasındaki temsiliydi; en azından Japonlar için ve buradaki hikâyelerin hemen hepsi “Bundan çok uzun zaman önce,” diye başlamasına rağmen.

Atom bombası Hiroşima’ya ne zaman düştüyse, Budizm de aynı zamanda, aynı el tarafından Japon tanrılarının yoluna düştü. Her biri birer tanrıya şeklini veren dağların, denizlerin, adaların, ormanların, yağmurların ve fırtınaların, baharın ve bereketin, gizemli ve ürkütücü varlığından sıyrılıp barışçıl ve sakin bir kavrayışla yeniden anlamlandırılması, acı bir ironiyle, devasa bir toplumsal sarsıntıdan sonra oldu.

Zekâ, özveri ve çalışkanlığın dışında sessizliğin, utangaçlığın ve hüzünlü bir nezaketin atfedildiği Japon insanının güncel davranış kalıplarında bile varlığını sürdüren Budizm öncesi inanışlar, aslında oldukça uçlarda dolaşüyor. Göğün üstü, yerin altı, aya ve güneşe tırmanan sütunlar, denizin dibindeki krallıklar, Japon insanını kendi tanrısallığının bir parçası yapıyor ve bu inanışta neredeyse hiçbir figür sıradanlaşmıyor. Garip bir şekilde Yin ve Yang, birbirini kapsayarak değil, o kontrastı koruyarak, birbirinden ayrılarak ancak bütünleşebiliyor. Kötüler, içlerinde en ufak bir iyilik kırıntısı bulamayacağımız kadar kötü. İyiler, kötülüğü besleye besleye bitecek denli iyi. Korkaklar saklandıkları delikten çıkamıyorlar, cesurların hepsi fedâî. Belki de bu nedenle Japon kültürüyle ilgili varılan ortak kanaatlerden biri, görmüş geçirmişliğin, acının, kırılğanlığın, zedelenmiş olmanın saygıdeğer olmakla kalmayıp, teşvik edildiği. Acı çekmek ibadetse, acı çektirmek de ibadete vesile olmakmış gibi; ancak her şey keskin sonucuna varıyor. Ödüller de, bedeller de sonsuz.

Sadanami Sanjin tarafından derlenerek yazılan buradaki hikâyeler, 1908 yılında Yei Theodora Ozaki tarafından İngilizceye çevrildi.

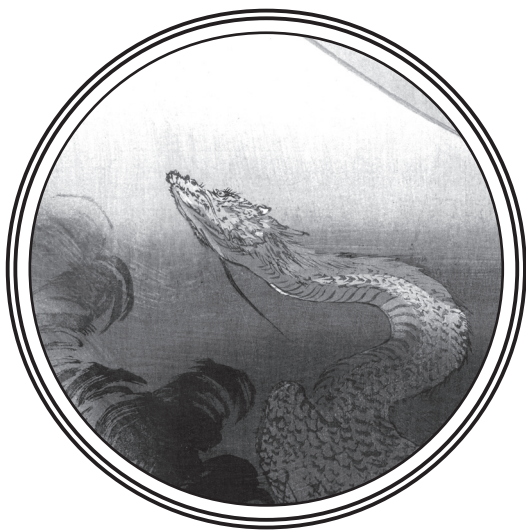
Japonya'da "Bereketli Ömür" adıyla da bilinen Ölmek İstemeyen Adamın Öyküsü, 1800'lerin he-

men başında Shinsui Tamenaga tarafından yazılan küçük bir kitapta yer alıyordu.

Bir halk masalı sayılmasa da, Taketari Monogatari'nin yazdığı Bambu Kesicisi ile Ay Çocuk hikâyesini, biz Türkiye'de de gösterime giren Prens Kaguya Masalı'ndan tanıyoruz.

Başak Tan

Editör

LORD PİRİNÇ ÇUVALI

Bundan uzun zaman önce Japonya’da Tawara Toda, bir diğer adıyla “Lord Pirinç Çuvalı” olarak bilinen gözüpek bir savaşçı yaşarmış. Asıl adı Fujiwara Hidesato olan bu savaşçının, ismini bu şekilde değiştirmesinin çok tuhaf bir sebebi varmış.

Doğuştan bir savaşçı olan Hidesato bir an bile boş duramaz, sürekli macera peşinde koşarmış. Bir gün iki kılıcını kuşanmış, kendinden bile büyük devasa yayını da omzuna asıp yola koyulmuş. Çok geçmeden, güzel Biwa Gölü’nün iki ucunu birbirine bağlayan Seta-no-Karashi köprüsüne varmış. Köprüye adımını atar atmaz, karşısında yılan gibi kıvrılmış halde yatan ejderhayı görmüş. Canavar o kadar

büyükmüş ki, gövdesi devrilip de köprüyü tamamen kapatan dev bir çam ağacına benziyormuş. Pençelerinden biri köprünün bir ucunda, kuyruğu diğer ucundaymış. Uykuda olan hayvan nefes alıp verdiğince burun deliklerinden ateş ve duman çıkıyormuş.

Hidesato yolunun üzerinde yatan bu devasa canavarı ilk gördüğünde, korkudan eli ayağına dolaşmış ama yapacak bir şey yokmuş; ya geri dönecek ya da ejderhayı uyandırmadan köprünün diğer tarafına geçmenin bir yolunu bulacaktı. Cesur savaşçı korkuyu bir kenara bırakıp kendinden emin adımlarla ejderhaya doğru ilerlemiş. Arkasına bile bakmadan, canavarın kıvrımlarının arasında ilerlemeye koyulmuş.

Daha birkaç adım atmışken arkasından gelen bir ses duymuş. Dönüp baktığında o kocaman canavarın ortadan yok olduğunu, onun yattığı yerde ise yerlere kadar eğilmiş, tuhaf görünümlü bir adamın durduğunu görmüş. Adamın saçları omuzlarına dökülüyormuş. Başında, yemyeşil gözlerinin etrafı mücevherlerle bezeli bir ejderha kafasına benzeyen bir taç varmış. Gördükleri karşısında hayrete düşen Hidesato, onun sıradan bir adam olmadığını hemen anlamış ancak koca ejderhanın göz açıp kapayıncaya kadar nereye gittiğini bir türlü anlamamış. Yoksa ejderha adama mı dönüşmüş? Kafasında bu düşüncelerle adama yaklaşıp demiş ki:

“Az önce bana seslenen sen miydin?”

“Evet, bendim,” demiş adam, “Senden bir şey isteyeceğim, bana yardım eder misin?”

“Elimden gelen bir şey olursa ederim elbette,” diye cevap vermiş Hidesato, “ama önce söyle bana, kimsin sen?”

“Ben Gölün Ejderha Kraliyim, evim de şu köprü-nün altından akan sulardır.”

“Peki, benden isteyeceğin şey nedir?” diye sor-muş Hidesato.

Ejderha Kral gölün karşı kıyısını işaret ederek, “Şu ilerideki dağda can düşmanım çıyan yaşıyor. Gi-dip onu öldürmeni istiyorum,” demiş, “Çok uzun yıl-lardır bu gölde yaşıyorum ben, bir sürü çocuğum ve torunum var ama o lanet olasıca çıyan yuvamızı bul-du, artık bize rahat vermez oldu. Her gece gelip ai-lemden birini alıp kaçırıyor, onları kurtaramıyorum, elimden hiçbir şey gelmiyor. Böyle giderse bütün ço-cuklarımı götürcek, üstüne beni de alacak. Mutsuz-luktan harap oldum bunca zamandır. En sonunda bir insanoğlundan yardım istemeye karar verdim. Gün-lerce gözüpek bir yiğit gelir diye ejderha kılığında şu köprüde bekliyorum, ama köprüye kim yanaştıysa beni görür görmez korkup kaçtı. Bir sen korkmadan yanıma gelebildin, o zaman ne kadar cesur bir insan olduğumu anladım. Yalvarırım şu halime acı, öldür şu insafsız çıyanı.”

Ejderha Kral'ın anlattıklarını duyan Hidesato adamın durumuna üzülmeyen edememiş ve ona yardım etmek için elinden geleni yapacağına söz vermiş. Bir an önce gidip kralın hayatını zindan eden çiyana saldırmak için, onun yaşadığı yeri sormuş. Kral, düşmanın yuvasının Mikami dağında olduğunu, ancak her gece belli bir saatte göldeki saraya geldiğini, bu yüzden de savaşçının onun gelmesini beklemesinin daha iyi olabileceğini söylemiş. Böylece Hidesato, Ejderha Kral'ın köprünün altındaki sarayına gitmeye karar vermiş. Onlar suyun altında ilerlerken sular onlara yol veriyormuş ve kıyafetleri ıslanmıyormuş bile. Suların altındaki mermer saraya geldiklerinde Hidesato, daha önce hiç bu kadar güzel bir yer görmediğini düşünmüş. Deniz Kralı'nın, bütün hizmetkârları balık olan, denizin dibindeki sarayının hikâyesini daha önce duymuş elbet; ancak karşısındaki bu görüntü kelimelerle anlatılmayacak kadar güzelmüş.

Sarayda önüne öyle bir ziyafet sermişler ki, Hidesato böylesini ne görmüş ne de duymuş daha önce. Tabaklar kristallerle bezeli nilüfer yaprakları, yemek çubukları ise eşine az rastlanır abanoz ağaçlarındanmış. Masaya oturduklarında karşısındaki büyük kapı kayarak açılmış, içeriden on dansçı Japon balığı

çıkmiş, onları da ellerinde koto* ve samisenlerle** üç müzisyen gümüş sazın izlemiş. Gece yarısına kadar yiyip içip eğlenmişler, öyle keyifli zaman geçirmişler ki, korkunç çıyanın verdiği endişe akıllarından silinip gitmiş. Birden bire şiddetli bir sarsılma hissettiklerinde, Ejderha Kral, savaşçının bardağındaki şarabı tazelemekteymiş. Saray, sanki yaklaşan koca bir ordunun ayak sesleriyle sarsılıyormuş.

Hidesato ve Kral hemen ayağa kalkıp sarayın balkonuna koşmuşlar, karşı dağdan iki devasa, parlak ateş topu onlara doğru geliyormuş. Ejderha Kral korkudan titremeye başlamış.

“İşte bak, koca çıyan orada! Koca ateş topları gibi parlayan o iki şey, yaratığın gözleri! Gelip bizi öldürmeden önce yok etmeliyiz onu!”

Hidesato adamın gösterdiği yere bakmış ve soluk yıldız ışığının altında, karşılarındaki iki koca ateş topunun arkasında, dağların arasında kıvrılarak ilerleyen dev çıyanı görmüş. Kırk ayağındaki ışıklar, ellerinde fenerlerle kıyıya doğru yürüyen yüzlerce insan gibi görünüyormuş. Hidesato korkmamış, Ejderha Kral’ı sakinleştirmeye çalışmış.

“Korkma, ben öldüreceğim bu çıyanı. Sen bana yayımı ve oklarımı getir.”

* Koto: Japonya’ya özgü, arpa benzeri bir telli çalgı.

** Japonya’ya özgü, üç telli bir çalgı.